

3

In de stad hebben de jongeren-comités een feest georganiseerd op het Domplein China en ik gaan er in ons eentje heen met de trein we komen te vroeg op de afspraak met onze vrienden maar er zijn daar al een heleboel mensen en veel smeris her en der worden leuzen op de muren en op de straat gekalkt een vrijruimte is een mensenrecht meer lust dan frust we eisen ons leven terug de smeris begint op te dringen willen ons verdrijven er wordt wat gevoghten traangaspatronen worden afgevuurd maar niemand is er bang voor dan lukt het ze een kameraad te pakken en een beetje op hem in te knuppelen we vertrekken van het plein maar in de straten er omheen beginnen we klinkers uit de straat te wrikken en vullen we onze tassen ermee op het ontmoetingspunt komen ondertussen grote groepen aan uit de ghetto's in de buitenwijken

we proberen ketens te vormen en het wordt een mooie slang we zien de anderen van onze groep iedereen is gekomen ze hebben zich in kleine groepjes onder de anderen gemengd de kop van de demonstratie vertrekt vastbesloten richting Domplein met een spandoek waarop staat het is tijd voor rebellie het is tijd voor carnaval men ziet het aan de confetti en aan de serpentines op de grond aan de gezinnen die met hun als Zorro Sandokan of zwarte piraat verklede kinderen uit wandelen zijn gegaan we lopen een rondje om het plein en op dat moment breekt er tumult uit want de carabinieri vallen de achterhoede van de demonstratie aan en schieten salvo's traangaspatronen af de lucht wordt al snel ondraaglijk iedereen heeft tranen in de ogen de gezinnen raken in paniek en rennen achter hun Zorro's Sandokans en zwarte piraten aan die ze bij de wilde vlucht kwijt zijn geraakt

China en ik blijven bij een groep staan die met stenen gooit en ontdekken naast ons Cotogno Valeriana en Nocciola we zien de carabinieri chargeren daar schuiven enkele kameraden een paar auto's dwars over de straat een paar mollies op de auto's en de carabinieri zijn niet meer te zien achter de vlammen en zwarte rookpluimen honderd meter verderop nemen een paar mensen net een Rolls Royce metallic onder handen gaan met knuppels en ijzeren staven tekeer op de carrosserie een regen van stenen tegen de ramen dan ook hier een mollie en de auto van de baas staat in lichterlaaie we spelen nog een beetje verstoppertje met de carabinieri in de straten van het centrum ten slotte verspreiden we ons en zien we elkaar weer op het station

we hebben allemaal brandende ogen en we blijven wrijven zelfs als het daar erger door wordt en dan is er de stank van het traangas in de neus we wassen de ogen uit bij de fontein daar komt Malva die gestruikeld is met haar hoge hakken en haar neus heeft opengehaald de hele neus is geschaafd Gelso heeft zoals altijd zijn bril laten vallen en iemand heeft hem kapot getrapt en nu ziet hij bijna niks meer Verbena heeft een hoop gas ingeademd ze is misselijk en moet bijna overgeven daar komt Ortica hij slaat zijn regenjas open en laat ons een gummiknuppel zien lang en zwart we hebben bijna nog iets heel anders meegebracht nietwaar Cocco Cocco heeft een pistool op straat gevonden ze hebben zelfs een pistool verloren jullie hadden Cocco moeten zien als een struisvogel kwam hij aangelopen met de pistool in zijn hand iedereen lachte en applaudisseerde maar toen hebben we hem weggegooid wat moeten we met een pistool

een andere keer op een avond medio april brengt de TV het nieuws dat een kameraad is vermoord een fascist heeft hem neergeschoten zeventien jaar was hij de reactie volgt onmiddellijk en spontaan de volgende ochtend komen we elkaar allemaal tegen in de trein naar de stad dezelfde gezichten dezelfde gymshoenen jassen rugzakken sjaals halsdoeken handschoenen mutsen de wagons zijn vol de mensen staan in de gangen

niemand zegt wat en op ieder station stappen nog meer mensen in op de muren in de dorpen waar we doorheen rijden zien we de vers gekalkte leuzen dezelfde woorden die ook op de zwijgende gezichten van de kameraden te lezen zijn bij de laatste haltes van de buitenwijken stapt een massa mensen in die op de perrons staan te dringen ze hebben plastic zakken bij zich waarin helmen zitten en onder de jassen Engelse sleutels staven betonijzer en in de zakken katapulten knikkers bouten

als we aankomen vult een lange stoet het hele perron en daalt de trappen af naar de metro niemand betaalt de vlaggen de lange stokken van de spandoeken worden meegenomen in de wagons iemand heft een lied aan maar de ambiance is somber dreigend we komen aan bij de universiteit op het plein voor de universiteit zijn al massa's mensen maar niet alleen studenten niet alleen jongeren maar mensen van alle leeftijden ook oudere arbeiders in overalls met rode halsdoeken om de stoet heeft zich al geformeerd en wacht om te vertrekken de mensen van de ordedienst met doeken voor het gezicht tot onder de ogen en dikke stokken waaraan kleine rode vlaggen bevestigd zijn we horen een dof rumoer dan een schreeuw en een slogan weerklinkt kameraad jouw dood zal worden gewroken een gezamenlijk geschreeuw en de demo vertrekt

voor het paleis van justitie voor de trappen heeft de mobiele eenheid zich opgesteld in volledige gevechtsuitrusting de traangasgranaten zijn op de loop van de geweren geplaatst de vizieren omlaag geklapt de stoet houdt plotseling in en er worden leuzen tegen de politie gescandeerd de spanning stijgt ten top de stoet zet zich opnieuw in beweging en blijft weer staan op een plein zie ik een oude man met een rode doek om de hals die op de sokkel van de obelisk midden op het plein gehesen is de trompet aan de lippen zet en Il Silenzio speelt en meteen valt er een beklemmende stilte enkel de hoge tonen van de trompet zijn te horen als de trompet verstomd een kreet een enorme schreeuw duizenden vuisten gaan in de lucht allemaal gewapend met steeksleutels en ijzeren staven

alle winkels langs de route zijn dicht alle rolluiken zijn naar beneden en opeens zet iedereen de helmen op rij na rij zie ik ze opduiken als een zee van gekleurde ballen wit rood blauw groen zwart de stoet blijft in de straat staan ter hoogte van een zijstraat vooraan een paar meter verder in de zijstraat is een politieversperring auto's jeeps arrestantenbusjes van de politie en de carabinieri die het partijkantoor van de fascisten beschermen dat een paar meter achter de afzetting ligt de kop van de demonstratie met de ordedienst blijft een paar meter voor de afzetting staan steeksleutels en ijzeren staven worden dreigend opgeheven politie en carabinieri sluiten de rijen en beschermen zich met de schilden een hagel van stenen barst los er lijkt geen einde aan te komen we horen de doffe ploffen van de stenen die tegen de schilden en helmen van de smeris afketsen

tientallen molotov cocktails vliegen door de lucht vlammen laaien hoog op rood geel blauw vormen een reusachtige muur van vuur vlak voor ons staan enkele jeeps in brand de politieagenten verbreken de linies rennen weg struikelend vertrappen elkaar tijdens hun vlucht weer vliegen er molli's en nog meer auto's vatten vlam een zwarte rookwolk we zien niets meer dan zijn de doffe ploffen van de traangasgranaten te horen die van alle kanten op ons neer kletteren met tientallen een lading traangasgranaten regent op ons neer in een mum van tijd is de lucht niet meer in te ademen de cordons van de ordedienst trekken zich terug ter hoogte van een dwarsstraat blijven achter in de straat staan de stoet is opgelost en plotseling horen we vanuit het einde van de straat de luide en schelle sirenes van een colonne politiejeeps

de sirenes komen dichterbij steeds luider overal hoor ik geschreeuw dan rennen de mensen opeens allemaal naar de kant richting trottoir en plotseling duikt te midden van de wijkende menigte een reusachtige politiejeep op grijs groen in volle vaart en schampt ons mij ook ik ren verder op de stoep nog meer jeeps de colonnes komen aan gescheurd de sirenes zijn vlak naast ons en scheuren ons trommelvlies aan flarden ste-

nen en een paar mollies vliegen tegen de auto's waarvan de ruiten met ijzeren tralies zijn beschermd bij eentje schieten aan de zijkant vlammen omhoog het zijn er zoveel er lijkt geen einde aan te komen vanaf de stoep gooien de kameraden nog steeds met stenen en mollies schieten stalen kogels met hun katapults ik zie een jeep zigzaggend midden op straat rijden en dan rechtdoor op de stoep af komen

de mensen werpen zich tegen de muren van de huizen beklommen de rolluiken van de winkel klimmen op de vensterbanken van de eerste verdieping de jeeps rijden de stoep op en scheren langs de muren schampen ons ik klim via een rolluik omhoog iedereen probeert ergens omhoog te klauteren maar er is niet voor iedereen plek de mensen klampen zich aan elkaar vast de jeeps rijden op de stoep dicht langs de huizen en schampen ons één twee drie ik hou de adem in en sluit de ogen naast mij schreeuwt iemand van ontzetting ik hang nog steeds aan het rolluik als de colonne al voorbij is en zie de laatste auto die ons geraakt heeft en die dan met een plotselinge ruk op het midden van de straat afstevent en ik hoor luid geschreeuw komen vanaf de plek waar de auto op af gestuurd heeft

een verschrikkelijk geschreeuw luide kreten ik zie veel kameraden op de plek af rennen ik kan niets zien in de rook en de chaos iedereen heeft rode betraande ogen van het traangas ik laat me van het rolluik zakken en loop met de anderen naar de plek we stuiten op degenen die van de andere kant komen vertwijfelde gezichten wijd opengesperde ogen velen nemen de halsdoeken af iemand trekt zich de haren uit het hoofd ik kan niet zien wat er gebeurd is een schare kameraden staat daar in een halve kring sommigen huilen maar niet vanwege het traangas sommigen snikken een jong meisje roept iets wat ik niet kan verstaan dan zie ik meer naar voren het bebloede lichaam op de grond ik zie het lange donkere spoor van bloed en zie een stuk verderop de rossige hersenmassa die uit het door de band van de jeep geplette hoofd gespoten is